

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: RR-091-25

Dato: 16. juli 2025

Stillet af: Thomas Rohden (B)

Besvarelse udsendt den: 18. august 2025

Forskel på OPUS i Region Sjælland og Region Hovedstaden

Spørgsmål:

Vil administrationen redegøre for forskellen i OPUS i Region Sjælland og Region Hovedstaden - særligt hvilke aldersgrupper tilbuddet er tilgængelige for i de to regioner?

Svar:

OPUS i Region Sjælland

OPUS for voksne i Region Sjælland

Region Sjælland har i 2025 organiseret OPUS-behandling i 3 selvstændige OPUS-teams i Vordingborg, Holbæk og Roskilde. Målgruppen for OPUS er voksne fra 17,5 år til 35 år med lidelser inden for skizofreni-spektret. Skizotypisk sindslidelse (DF21) har ikke været en del af målgruppen tidligere, men inkluderes i løbet af 2025. Patienter med samtidig rusmiddelproblematik indgår i målgruppen, hvis der er mistanke om underliggende primær psykoselidelse.

Behandlingselementerne består blandt andet af samtaler med primærbehandler, medicinsk behandling, gruppebehandling, socialfaglig rådgivning og samarbejde med pårørende og eksterne samarbejdspartnere. Der tilbydes et behandlingsforløb med en varighed på op til 2 år.

OPUS for børn og unge i Region Sjælland

Region Sjælland tilbyder OPUS-behandling til patienter i alderen 14-17,5 år i deres børne- og ungdomspsykiatri.

Målgruppen er alle unge med debuterende skizofreni (DF20). I forhold til OPUS til voksne, så er der en større inddragelse af pårørende og flere hjemmebesøg. Ligesom tilbuddet til voksne, så indgår der gruppebehandling, social færdighedstræning. Derudover tilbydes der flerfamiliegrupper.

TOP – Tidlig opsporing af psykose

TOP - Tidlig opsporing af psykose er et lettilgængeligt, ambulant, fleksibelt og udkørende screeningstilbud i Region Sjælland målrettet tidlige tegn på psykose. Der er ikke et lignende tilbud i Region Hovedstaden. Formålet er at få opsporet tidlige tegn på psykose, så man kan nedbringe perioden med ubehandlet psykose og derved sikre en bedre prognose for den enkelte patient.

TOP dækker hele Region Sjælland for målgruppen 15-67 år. Tilbuddet er understøttet af informationskampagner om psykose og psykisk sygdom målrettet civilsamfund, kommuner m.fl.

TOP tilbyder telefonsamtale til pårørende eller fagpersoner dagen efter henvendelse eller næstkommende hverdag med vurdering af symptomer/faglig sparring. Tilbuddet kræver ikke henvisning eller kontakt i Akutmodtagelse. Patienter, pårørende og samarbejdspartnere kan kontakte TOP direkte

Der laves begyndende psykoscreening, så henvisningen bliver kvalificeret. Ambitionen med TOP er, at alle henvisninger fra TOP til OPUS viser sig at være korrekte og derfor ikke medfører endnu en ambulant overgang fra OPUS til andet tilbud. Patienter, pårørende og samarbejdspartnere får dermed kontakt til specialister i psykose med det samme

TOP er en lettilgængelig indgang til andre psykiatriske tilbud, hvis psykosemistanke ikke bekræftes, men anden relevant mistanke om psykisk lidelse opstår undervejs i screeningen.

TOP har desuden styrket det tværsektorielle samarbejde og bidraget til generel afstigmatisering samt styrket pårørendesamarbejde.

OPUS i Region Hovedstaden

OPUS for voksne i Region Hovedstaden

Region Hovedstaden har organiseret OPUS-behandling i selvstændige

OPUS-teams under de fem akutpsykiatriske centre, Psykiatrisk Center Amager, Psykiatrisk Center Ballerup, Psykiatrisk Center Glostrup, Psykiatrisk Center København og Psykiatrisk Center Nordsjælland. Psykiatrisk Center Bornholm tilbyder OPUS-lignende behandling. Målgruppen for OPUS er voksne fra 18 til 35 år med en lidelse inden for hele skizofreni-spektret (DF2), herunder også skizotypisk sindslidelse (DF21).

Der har været tradition for ikke at inkludere diagnosen skizotypisk sindslidelse i OPUS på nær i Region Hovedstaden og lokalt på Århus Universitetshospital, Skejby. Patienter med samtidig rusmiddelproblematik indgår i målgruppen, hvis der er mistanke om underliggende primær psykoselidelse.

Behandlingselementerne består blandt andet af samtaler med primærbehandler, medicinsk behandling, gruppebehandling, socialfaglig rådgivning og samarbejde med pårørende og eksterne samarbejdspartnere. Der tilbydes et behandlingsforløb med en varighed på op til 2 år.

OPUS for børn og unge i Region Hovedstaden

OPUS Young i Region Hovedstadens Psykiatri behandler patienter i alderen 12-17 år. Alle i målgruppen behandles i en periode på 2 år. Det betyder, at målgruppen reelt er 12-19 år for de patienter, som starter behandlingsforløb, når de er 17 år.

Målgruppen for OPUS Young er alle patienter med psykose og omfatter i modsætning til voksenpsykiatrien derfor også depression med psykotiske symptomer, stofudløst psykose og psykotiske patienter med lettere mental retardering. Årsagen til den bredere målgruppe er, at børn og unge i højere grad end voksne er i en sygdomsudvikling og af hensyn til forebyggelse af udvikling af mere alvorlig sygdom, er det vigtigt med den udvidede målgruppe.

Opsamlende oversigt over OPUS-tilbud i Region Sjælland og Region Hovedstaden:

Region	OPUS-tilbud (inkl. alder)	Diagnoser	Behandlings- elementer	Særlige ken- detegn
Region Sjælland	OPUS Voksne (17,5–35 år)	Skizofreni- spektrum, inkl. skizoty- pisk sindslidelse (fra 2025)	Samtaler, medicin, grupper, so- cialrådgiv- ning, pårø- rendesamar- bejde	Rusmiddel- problematik inkluderet ved mistanke om primær psykoseli- delse

Region	OPUS-tilbud (inkl. alder)	Diagnoser	Behandlings- elementer	Særlige ken- detegn
Region Sjæl- land	OPUS Børn og Unge (14– 17,5 år)	Debuterende skizofreni	Samtaler, grupper, so- cial færdig- hedstræning, flerfamilie- grupper	Mere pårø- rendeinddra- gelse og hjemmebe- søg end vok- sen-OPUS
Region Sjæl- land	TOP – Tidlig opsporing (15–67 år)	Tidlige tegn på psykose	Telefonsam- taler, scree- ning, rådgiv- ning, henvis- ning	Ingen henvis- ning nødven- dig, bred ad- gang, styrket tværsektorielt samarbejde
Region Ho- vedstaden	OPUS Voksne (18– 35 år)	Skizofreni- spektrum, inkl. skizoty- pisk sindslidelse	Samtaler, medicin, grupper, so- cialrådgiv- ning, pårø- rendesamar- bejde	OPUS-lig- nende tilbud på Bornholm
Region Ho- vedstaden	OPUS Børn og Unge (12– 17 år, reelt 12–19 år)	Psykose, inkl. depres- sion m. psy- kotiske symptomer, stofudløst psykose m.m.	Samtaler, medicin, grupper, so- cial støtte, pårørende- samarbejde	Bredere mål- gruppe end voksne pga. sygdomsud- vikling og fo- rebyggelse